

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«УКРАЇНЬСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
ДЕПАРТАМЕНТ КОМЕРЦІЙНОЇ РОБОТИ
вул. Єжи Ґедройця, 5, м. Київ, 03150, тел.: (044) 465-12-10, 465-12-11, факс (044) 528-54-18
e-mail: cmsec@uz.gov.ua

29.06.2021

№ ЦМ - 12/194

Кобякову В.Є.
Foi+request-88206-01290757@dostup.pravda.com.ua

Шановний Вадиме Євгенійовичу!

Департаментом комерційної роботи АТ «Укрзалізниця» розглянуто звернення щодо нормативних документів, що застосовуються у міжнародному залізничному сполученні між Україною та Російською Федерацією при перевезеннях вантажів у власних та/або орендованих вагонах, а також при здійсненні розрахунків та обліку часу перебування вагонів на залізничних коліях незагального користування (під'їзних коліях) під вантажними операціями, та повідомляється.

Перевезення вантажів, як у вагонах перевізника так і у вагонах, що не належать перевізнику (власні та орендовані) у міжнародному сполученні, залізницями України та Російської Федерації здійснюється відповідно до умов та положень Угодою про міжнародне залізничне вантажне сполучення (СМГС) від 01.11.1951, приєднання України від 05.06.1992.

Відповідно до ст.5 СМГС при відсутності відповідних положень в Угоді застосовується національне законодавство тієї Сторони, в якій правомочна особа реалізує свої права.

СМГС розміщено на офіційному сайті АТ «Укрзалізниця» за посиланням: http://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/smgs/.

Відповідно до статті 306 Господарського кодексу України умови перевезення вантажів окремими видами транспорту, а також відповідальність суб'єктів господарювання за цими перевезеннями визначаються транспортними кодексами, транспортними статутами та іншими нормативно-правовими актами. Сторони можуть передбачити в договорі також інші умови перевезення, що не суперечать законодавству, та додаткову відповідальність за неналежне виконання договірних зобов'язань.

Так, організація перевезення вантажів залізничним транспортом здійснюється на підставі положень Господарського та Цивільного кодексів України, Закону України «Про транспорт», Закону України «Про залізничний транспорт», Статуту залізниць України (далі – Статут), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.04.1998 № 457, Правил перевезень вантажів, затверджених наказом

001486

Мінтрансу від 21.11.2000 № 644(зі змінами), зареєстрованих у Мін'юсті 24.11.2000 за № 861/5082.

Статут визначає обов'язки, права і відповідальність залізниць, а також підприємств, організацій, установ і громадян, які користуються залізничним транспортом. Також Статутом регламентуються порядок укладання договорів, організація та основні умови перевезення вантажів, основні положення експлуатації залізничних під'їзних колій, а також взаємовідносини залізниць з іншими видами транспорту.

Нормативні документи, які визначають порядок і умови перевезень, користування засобами залізничного транспорту загального користування, є обов'язковими для всіх юридичних і фізичних осіб на території України (стаття 3 Закону України «Про залізничний транспорт», стаття 5 Статуту).

Положення щодо взаємодії залізниць з власниками під'їзних колій конкретизуються у Правилах обслуговування залізничних під'їзних колій, затверджених наказом Мінтрансу від 21.11.2000 № 644 (із змінами), зареєстрованих у Мін'юсті 24.11.2000 за № 875/5096 (далі – Правила обслуговування).

Порядок і умови користування вагонами визначаються Правилами користування вагонами і контейнерами, затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 25.02.1999 № 113, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 15.03.1999 № 165/3458 (далі – Правила користування вагонами і контейнерами).

Відповідно до п. 3 Правил користування вагонами і контейнерами: облік часу користування вагонами і контейнерами та нарахування плати за користування ними провадиться на станціях відправлення та призначення за Відомістю плати за користування вагонами форми ГУ-46 (додаток 1), Відомістю плати за користування контейнерами форми ГУ-46к (додаток 11), які складаються на підставі Пам'яток подавання/забирання вагонів форми ГУ-45 (додаток 2), Пам'яток про видачу/приймання контейнерів форми ГУ-45к (додаток 8), Повідомлення про закінчення вантажних операцій з вагонами (додаток 12), Актів про затримку вагонів форми ГУ-23а (додаток 3), Актів загальної форми ГУ-23 (додаток 6).

Тарифи, збори і плати, які застосовуються на всіх лініях мережі залізниць України загального користування, що включені в постійну експлуатацію, для всіх суб'єктів господарювання (фізичних та юридичних осіб), які беруть участь у процесі організації та здійснення перевезень вантажів залізничним транспортом, наведені у Збірнику тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом України та пов'язані з ними послуги (далі – Збірник тарифів), який затверджено наказом Міністерства транспорту та зв'язку від 26.09.2009 № 317, зареєстровано у Міністерстві юстиції України від 15.04.2009 за № 340/16356, із застосуванням коефіцієнтів до Збірника тарифів.

Відповідні нормативні акти, що регламентують роботу залізничного транспорту, розміщено на офіційному сайті АТ «Укрзалізниця» uz.gov.ua у розділі «Вантажні перевезення», підрозділі «Нормативно-правова база».

Користування парком вантажних вагонів між Україною та Російською Федерацією здійснюється на підставі:

- Правил експлуатації, пономерного обліку та розрахунків за користування вантажними вагонами власності інших держав, затверджаних на нараді уповноважених представників залізничних адміністрацій 24.05.1996 відповідно до рішення 15 засідання Ради із залізничного транспорту від 05.04.1996. Даний документ регулює відносини залізничних адміністрацій (залізних доріг) і не є публічним;

- Правил експлуатації та пономерного обліку власних вантажних вагонів, затверджених на 68 засіданні Ради із залізничного транспорту держав-учасниць Співдружності від 17-18.05.2018.

Дані документи регулюють відносини залізничних адміністрацій (залізних доріг) і не є публічними. У зв'язку з цим, ці документи розташовані на сайті Дирекції Ради із залізничного транспорту та доступні для службового користування.

Спори, які пов'язані з оборотом і використанням власних та орендованих вагонів юридичних осіб публічного та приватного права в міжнародних перевезеннях в залежності від форми договору, за яким здійснюється перевезення, вирішуються в рамках таких нормативно-правових документів:

- Угода про міжнародне залізничне вантажне сполучення (далі – УМВС (при міжнародному перевезенні вагонів, які не належить перевізнику як транспортний засіб, за накладною, форму якої викладено у Додатку 1 «Правила перевезень вантажів» до УМВС, одночасно з умовами УМВС застосовуються інші умови, які викладено у розділі III «Використання вагонів, які не належить перевізнику як транспортний засіб» УМВС));

- Єдині правила до договорів про використання вагонів в міжнародному залізничному сполученні (ЦУВ – Додаток Д до Конвенції (для здійснення перевезень за Єдиними правилами до договору про міжнародні залізничні перевезення вантажів (ЦІМ – Додаток В до Конвенції про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ))).

Заступник директора Департаменту
комерційної роботи

В.Е. Сенюта

Заступник директора Департаменту
комерційної роботи

А.І. Бондар